

2023/2832

15.12.2023

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2023/2832

z dnia 13 grudnia 2023 r.

w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 2 ust. 1,

po konsultacji z Komitetem Doradczym ds. Pomocy Państwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Finansowanie publiczne spełniające kryteria określone w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowi pomoc państwa i wymaga zgłoszenia go Komisji zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu. Na mocy art. 109 Traktatu Rada może jednak określić kategorie pomocy, które są zwolnione z tego obowiązku zgłoszenia. Zgodnie z art. 108 ust. 4 Traktatu Komisja może przyjąć rozporządzenia dotyczące tych kategorii pomocy państwa. Rozporządzeniem (UE) 2015/1588 Rada zdecydowała, zgodnie z art. 109 Traktatu, że pomoc *de minimis* (tj. pomoc przyznana temu samemu przedsiębiorstwu w konkretnym okresie, która nie przekracza pewnej określonej kwoty) może stanowić jedną z takich kategorii. Na tej podstawie uznaje się, że pomoc *de minimis* nie spełnia wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 Traktatu i w związku z tym nie podlega procedurze zgłoszenia.
- (2) Komisja w licznych decyzjach wyjaśniała pojęcie pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Komisja określiła również swoją strategię dotyczącą pułapu pomocy *de minimis*, poniżej którego można uznać, że art. 107 ust. 1 Traktatu nie ma zastosowania.
- (3) Jak wynika z doświadczeń Komisji w stosowaniu zasad pomocy państwa na rzecz przedsiębiorstw wykonujących usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym w rozumieniu art. 106 ust. 2 Traktatu, pułap, poniżej którego korzyści przypadające w udziale takim przedsiębiorstwom można uznać za niemające wpływu na handel między państwami członkowskimi oraz za niezakłócające lub niegrożące zakłóceniem konkurencji, może w niektórych przypadkach różnić się od ogólnego pułapu *de minimis* określonego w rozporządzeniu Komisji (UE) 2023/2831 ⁽²⁾. Przynajmniej niektóre z tych korzyści mogą bowiem stanowić rekompensatę za dodatkowe koszty związane z wykonywaniem usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Co więcej, wiele działań, które kwalifikują się jako usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, ma ograniczony zasięg terytorialny. Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 ⁽³⁾ pomoc przyznawana przedsiębiorstwom wykonującym usługę świadczoną w ogólnym interesie gospodarczym nie wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi ani nie zakłóca bądź nie grozi zakłóceniem konkurencji, jeżeli całkowita wartość pomocy otrzymanej na wykonywanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym nie przekracza 500 000 EUR w okresie 3 lat podatkowych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz.U. L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. L 114 z 26.4.2012, s. 8).

- (4) W świetle doświadczeń zdobytych podczas stosowania rozporządzenia (UE) nr 360/2012 należy dostosować zasady *de minimis* w odniesieniu do pomocy na rzecz usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, aby odzwierciedlić niektóre dostosowania wprowadzone w ogólnym rozporządzeniu (UE) 2023/2831 w sprawie pomocy *de minimis*, co pozwoli zachować spójność, a jednocześnie uwzględnić cechy szczególne usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.
- (5) Należy także zwiększyć do 750 000 EUR pułap pomocy *de minimis* przeznaczonej na usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, którą jedno przedsiębiorstwo może otrzymać od jednego państwa członkowskiego w okresie 3 lat. Pułap ten odzwierciedla inflację, która miała miejsce od czasu wejścia w życie rozporządzenia (UE) nr 360/2012, oraz zakładany rozwój sytuacji w okresie obowiązywania niniejszego rozporządzenia. Pułap ten jest niezbędny, aby każdy środek wchodzący w zakres niniejszego rozporządzenia można było uznać za niewywierający wpływu na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, niezakłócający konkurencji i niegrozący jej zakłóceniem.
- (6) Należy uwzględnić pomoc państwa przyznaną przez państwo członkowskie, nawet jeśli jest ona finansowana w całości lub w części ze środków Unii pod kontrolą tego państwa członkowskiego. Należy uniemożliwić podział środków pomocy, których wartość przekracza pułap pomocy *de minimis*, na mniejsze części po to, aby części te mieściły się w zakresie niniejszego rozporządzenia.
- (7) Do celów reguł konkurencji określonych w Traktacie przedsiębiorstwem jest każda jednostka, czy to osoba fizyczna czy osoba prawna, wykonująca działalność gospodarczą niezależnie od jej formy prawnej i sposobu finansowania⁽⁴⁾. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśnił, że „podmiot, który, posiadając udziały kontrolne w spółce, skutecznie wykonuje tę kontrolę poprzez bezpośrednie lub pośrednie wywieranie wpływu na zarządzanie nią”, należy uznać za uczestniczący w działalności gospodarczej tej spółki. W związku z tym sam podmiot należy uznać za przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu⁽⁵⁾. Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że wszystkie podmioty, które są kontrolowane (prawnie lub *de facto*) przez ten sam podmiot, należy traktować jako jedno przedsiębiorstwo⁽⁶⁾.
- (8) Aby zagwarantować pewność prawa i ograniczyć obciążenie administracyjne, niniejsze rozporządzenie powinno zawierać jasny i wyczerpujący wykaz kryteriów określających, w jakich okolicznościach co najmniej dwie jednostki gospodarcze w tym samym państwie członkowskim powinny być uznane za jedno przedsiębiorstwo. Spośród utrwalonych kryteriów służących określeniu „powiązanych jednostek gospodarczych” w definicji małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) zawartej w zaleceniu Komisji 2003/361/WE⁽⁷⁾ i w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014⁽⁸⁾ Komisja wybrała te kryteria, które są właściwe do celów niniejszego rozporządzenia. Biorąc pod uwagę zakres niniejszego rozporządzenia, kryteria te powinny mieć zastosowanie zarówno do MŚP, jak i dużych przedsiębiorstw, oraz powinny zapewniać, aby grupa powiązanych jednostek gospodarczych była traktowana jako jedno przedsiębiorstwo do celów stosowania zasady *de minimis*. Jak jednak uznano w art. 14 Traktatu, usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym zajmują szczególne miejsce we wspólnych wartościach Unii i odgrywają szczególną rolę we wspieraniu spójności społecznej i terytorialnej. Usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym powinny w możliwie jak największym zakresie zaspokajać potrzeby użytkowników, a państwa członkowskie powinny być w stanie zaspokajać te potrzeby w najbardziej odpowiedni sposób, z uwzględnieniem specyfiki każdego państwa członkowskiego, w szczególności w odniesieniu do świadczenia usług społecznych. Z tego powodu przedsiębiorstwa, które wykonują usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym i których nie łączą żadne stosunki z wyjątkiem faktu, że każde z nich jest bezpośrednio powiązane z tym samym organem publicznym lub tymi samymi organami publicznymi, lub z tym samym podmiotem nienastawionym na zysk lub tymi samymi podmiotami nienastawionymi na zysk, nie powinny być traktowane jako powiązane ze sobą. Uwzględnić należy w związku z tym szczególną sytuację jednostek gospodarczych, które są kontrolowane przez ten sam organ publiczny lub te same organy publiczne, lub ten sam podmiot nienastawiony na zysk lub te same podmioty nienastawione na zysk, w którym lub w których jednostki gospodarcze mogą posiadać niezależne uprawnienia decyzyjne.

⁽⁴⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 2006 r., Ministero dell'Economia e delle Finanze przeciwko Cassa di Risparmio di Firenze SpA i in., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, pkt 107.

⁽⁵⁾ Ibidem, pkt 112 i 113.

⁽⁶⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 czerwca 2002 r., Królestwo Niderlandów przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich, C-382/99, ECLI:EU:C:2002:363.

⁽⁷⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

- (9) Niniejsze rozporządzenie powinno stosować się wyłącznie do pomocy przyznanej na wykonywanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Przedsiębiorstwu korzystającemu z pomocy należy zatem powierzyć na piśmie lub w formie elektronicznej wykonywanie usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym, na którą przyznawana jest pomoc. Chociaż w takim piśmie należy poinformować przedsiębiorstwo o usłudze świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym, na którą przyznawana jest pomoc, nie jest konieczne podawanie wszystkich szczegółowych informacji określonych w art. 4 decyzji Komisji 2012/21/UE ⁽⁹⁾.
- (10) Ze względu na szczególne zasady, które stosuje się w sektorach produkcji podstawowej, przede wszystkim produkcji podstawowej produktów rolnych i produkcji podstawowej produktów rybołówstwa i akwakultury, oraz ze względu na fakt, że przedsiębiorstwom w tych sektorach rzadko powierza się usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, a także uwzględniając ryzyko, że kwoty pomocy poniżej pułapu określonego w niniejszym rozporządzeniu mogłyby mimo wszystko spełniać kryteria określone w art. 107 ust. 1 Traktatu, niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do tych sektorów.
- (11) Biorąc pod uwagę podobieństwa między przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych oraz produktów innych niż rolne, niniejsze rozporządzenie powinno stosować się do przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, jeśli spełnione są określone warunki. Za przetwarzanie lub wprowadzanie do obrotu nie można w tym względzie uznać czynności wykonywanych w gospodarstwach jako niezbędny element przygotowania produktu do pierwszej sprzedaży (np. takich jak zbiór, koszenie czy młócka zbóż, lub pakowanie jaj), ani też pierwszej sprzedaży na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem. Niniejsze rozporządzenie nie powinno być zatem stosowane w odniesieniu do tych czynności.
- (12) Jednocześnie, biorąc pod uwagę specyfikę działalności w zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury oraz podobieństwo między tą działalnością i innymi rodzajami działalności związanej z przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, o ile spełnione są określone warunki. Za przetwarzanie lub wprowadzanie do obrotu nie można w tym względzie uznać ani czynności wykonywanych w gospodarstwach ani na pokładzie niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży, w tym cięcia, filetowania lub zamrażania, ani do pierwszej sprzedaży odsprzedawcom lub przetwórcom, a zatem niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do tego rodzaju działalności.
- (13) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że z dniem przyjęcia przez Unię aktów prawnych w celu ustanowienia wspólnej organizacji rynku w danym sektorze rolnictwa państwa członkowskie mają obowiązek powstrzymania się od wszelkich działań mogących zaszkodzić takiej organizacji lub wprowadzić od niej wyjątki ⁽¹⁰⁾. W związku z tym niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do pomocy, której kwoty ustalono na podstawie ceny lub ilości produktów nabytych lub wprowadzonych do obrotu w sektorze rolnictwa. Nie powinno ono mieć zastosowania również do pomocy związanej z obowiązkiem dzielenia się środkami pomocy z producentami produktów pierwotnych. Zasady te mają również zastosowanie do sektora rybołówstwa i akwakultury.
- (14) Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do pomocy wywozowej ani pomocy uwarunkowanej pierwszeństwem korzystania z krajowych towarów lub usług w stosunku do towarów lub usług pochodzących z przywozu. Nie powinno ono mieć zastosowania zwłaszcza do pomocy finansującej tworzenie i prowadzenie sieci dystrybucji w innych państwach członkowskich lub państwach trzecich. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzekł, że rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 ⁽¹¹⁾ „nie wyłącza każdej pomocy, która mogłaby mieć wpływ na wywóz, ale jedynie tę, która ma bezpośrednio na celu, przez samą formę, jaką przyjmuje, wspieranie sprzedaży w innym państwie” oraz że „pomoc inwestycyjna, pod warunkiem że nie jest ona w takiej lub w innej formie określona, co do zasady, jak i co do kwoty, ilością wywożonych produktów, nie zalicza się do »pomocy na działalność związaną z wywozem« w rozumieniu art. 1 ust. 1 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 1998/2006, a zatem nie wchodzi w zakres stosowania tego przepisu, mimo że w ten sposób wspierane inwestycje umożliwiają opracowywanie produktów przeznaczonych na wywóz” ⁽¹²⁾. Pomocy wywozowej nie stanowi zasadniczo pomoc na pokrycie kosztów uczestnictwa w targach handlowych bądź pomoc na pokrycie kosztów badań lub usług doradczych potrzebnych do wprowadzenia nowego lub istniejącego już produktu na nowy rynek w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim.

⁽⁹⁾ Decyzja Komisji 2012/21/UE z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. L 7 z 11.1.2012, s. 3).

⁽¹⁰⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2002 r., Republika Francuska przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich, C-456/00, ECLI:EU:C:2002:753, pkt 31.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz.U. L 379 z 28.12.2006, s. 5).

⁽¹²⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 28 lutego 2018 r., „ZPT” AD/Narodno sabranie na Republika Bulgaria i in., C-518/16, ECLI:EU:C:2018:126, pkt 55 i 56.

- (15) Okres 3 lat brany pod uwagę do celów niniejszego rozporządzenia należy oceniać w sposób ciągły. Dla każdego przypadku przyznania nowej pomocy *de minimis* należy uwzględnić całkowitą kwotę pomocy *de minimis* przyznaną w ciągu minionych 3 lat.
- (16) Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność w jednym z sektorów wyłączonych z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia i jednocześnie prowadzi działalność w innych sektorach lub obszarach działalności, niniejsze rozporządzenie powinno stosować się do działalności w tych innych sektorach lub obszarach działalności, pod warunkiem że dane państwo członkowskie zapewni za pomocą odpowiednich środków, takich jak rozdzielanie działalności lub oddzielenie rachunkowości, aby działalność w wyłączonych sektorach nie była objęta pomocą *de minimis*. Ta sama zasada powinna mieć zastosowanie w przypadku przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w sektorach, w których stosuje się niższe pułapy pomocy *de minimis*. Jeżeli przedsiębiorstwo nie ma możliwości zagwarantowania, aby działalność w sektorach, w odniesieniu do których stosuje się niższe pułapy pomocy *de minimis*, była objęta pomocą *de minimis* wyłącznie do wysokości tych obniżonych pułapów, do całej działalności przedsiębiorstwa należy stosować najniższy pułap.
- (17) Należy ustanowić przepisy uniemożliwiające obejście maksymalnych poziomów intensywności pomocy określonych w odpowiednich rozporządzeniach lub decyzjach Komisji dotyczących pomocy państwa. Należy również ustanowić jasne przepisy dotyczące kumulacji.
- (18) W niniejszym rozporządzeniu nie wyklucza się sytuacji, w której środek można nie uznać za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu na podstawie innych przesłanek niż te wymienione w niniejszym rozporządzeniu, na przykład gdy środek spełnia warunki testu prywatnego inwestora lub nie wiąże się z przekazaniem zasobów państwowych. Pomocy państwa nie stanowi w szczególności finansowanie unijne zarządzane centralnie przez Komisję, które nie jest bezpośrednio ani pośrednio kontrolowane przez państwo członkowskie, i nie należy brać go pod uwagę przy ustalaniu, czy przekroczono pułap określony w niniejszym rozporządzeniu.
- (19) Niniejsze rozporządzenie nie obejmuje wszystkich sytuacji, w których środek może nie wywierać żadnego wpływu na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, nie zakłócać konkurencji ani nie grozić jej zakłóceniem. Mogą wystąpić sytuacje, w których beneficjent realizuje dostawy towarów lub usług na ograniczonym obszarze (np. w regionie wyspiarskim lub regionie najbardziej oddalonym) w obrębie danego państwa członkowskiego i nie jest prawdopodobne, aby mógł przyciągnąć klientów z innego państwa członkowskiego, oraz nie można przewidzieć, że środek wpłynąłby na warunki transgranicznych inwestycji lub funkcjonowania zakładów w sposób większy niż marginalny. Takie środki należy oceniać w zależności od konkretnej sytuacji.
- (20) Niniejsze rozporządzenie nie powinno wpływać na stosowanie rozporządzenia (UE) 2023/2831 do przedsiębiorstw wykonujących usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym. W odniesieniu do pomocy przyznanej na wykonywanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym państwa członkowskie powinny móc powoływać się na niniejsze rozporządzenie lub na rozporządzenie (UE) 2023/2831.
- (21) Trybunał Sprawiedliwości w wyroku ⁽¹³⁾ w sprawie Altmark określił szereg warunków, które muszą być spełnione, aby rekompensata z tytułu wykonywania usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym nie stanowiła pomocy państwa. Warunki te mają zagwarantować, że rekompensata ograniczona do kosztów netto ponoszonych przez rentowne przedsiębiorstwa w związku z wykonywaniem usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. W przypadku niespełnienia tych warunków rekompensata stanowi pomoc państwa, którą można uznać za zgodną z prawem na podstawie obowiązujących przepisów unijnych. Aby uniknąć stosowania niniejszego rozporządzenia w celu obejścia warunków określonych w wyroku w sprawie Altmark oraz aby pomoc *de minimis* przyznawana na podstawie niniejszego rozporządzenia nie wpływała na wymianę handlową przez łączenie tej pomocy z innymi rekompensatami z tytułu wykonywania tej samej usługi w ogólnym interesie gospodarczym, pomocy *de minimis* przyznawanej na podstawie niniejszego rozporządzenia nie należy łączyć z żadnym rodzajem rekompensaty z tytułu tej samej usługi niezależnie od tego, czy stanowi pomoc państwa na podstawie wyroku w sprawie Altmark czy pomoc państwa zgodną z prawem na mocy decyzji 2012/21/UE lub komunikatu Komisji – Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych ⁽¹⁴⁾.

⁽¹³⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans GmbH i Regierungspräsidium Magdeburg przeciwko Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, przy udziale Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, pkt 88–93.

⁽¹⁴⁾ Komunikat Komisji – Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) (Dz.U. C 8 z 11.1.2012, s. 15).

- (22) W trosce o przejrzystość, równe traktowanie i możliwość skutecznego monitorowania niniejsze rozporządzenie powinno stosować się jedynie do pomocy *de minimis*, w przypadku której możliwe jest obliczenie dokładnego ekwiwalentu dotacji brutto *ex ante* bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka („przejrzysta pomoc *de minimis*”). Takie dokładne obliczenie jest przykładowo możliwe w odniesieniu do dotacji, dopłat do oprocentowania, ograniczonych zwolnień podatkowych lub innych instrumentów, które przewidują maksymalny poziom gwarantujący nieprzekroczenie odpowiedniego pułapu. Określenie maksymalnego poziomu oznacza, że jeżeli dokładna wartość pomocy nie jest znana, państwo członkowskie musi przyjąć, że kwota ta jest równa maksymalnemu poziomowi pomocy, aby zagwarantować, że kilka środków pomocy łącznie nie przekroczy pułapu ustanowionego w niniejszym rozporządzeniu, oraz zastosować zasady dotyczące kumulacji pomocy.
- (23) W trosce o przejrzystość, równe traktowanie oraz prawidłowe stosowanie pułapu pomocy *de minimis* wszystkie państwa członkowskie powinny stosować tę samą metodę obliczeń w przypadku obliczeń całkowitej kwoty przyznanej pomocy. Aby ułatwić obliczenia, kwoty pomocy przyznanej w formie innej niż dotacje pieniężne należy przeliczyć na ekwiwalent dotacji brutto. Przy obliczaniu ekwiwalentu dotacji brutto dla przejrzystych rodzajów pomocy innych niż dotacje oraz pomocy wypłacanej w kilku transzach należy stosować rynkowe stopy procentowe obowiązujące w chwili przyznania takiej pomocy. Aby ułatwić jednolite, przejrzyste i proste stosowanie zasad pomocy państwa, stopami rynkowymi stosowanymi do celów niniejszego rozporządzenia powinny być stopy referencyjne określone zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych ⁽¹⁵⁾.
- (24) Pomoc w formie pożyczek, w tym pomoc *de minimis* na finansowanie ryzyka przyjmującą postać pożyczek, należy uznać za przejrzystą pomoc *de minimis*, jeżeli ekwiwalent dotacji brutto obliczono na podstawie rynkowych stóp procentowych obowiązujących w chwili przyznania takiej pomocy. W celu uproszczenia obsługi niewielkich krótkoterminowych pożyczek konieczne jest ustanowienie jasnej, łatwej do zastosowania zasady uwzględniającej zarówno kwotę pożyczki, jak i jej termin. Pożyczki objęte zabezpieczeniem pokrywającym co najmniej 50 % ich wartości i nieprzekraczające albo kwoty 3 750 000 EUR przez okres 5 lat, albo kwoty 1 875 000 EUR przez okres 10 lat można uznać za posiadające ekwiwalent dotacji brutto nieprzekraczający pułapu pomocy *de minimis*. Powyższe wynika z doświadczenia Komisji oraz odzwierciedla poziom inflacji od czasu wejścia w życie rozporządzenia (UE) nr 360/2012 i prognozowane zmiany inflacji w okresie obowiązywania niniejszego rozporządzenia. Biorąc pod uwagę trudności w określeniu ekwiwalentu dotacji brutto pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom, które mogą nie być w stanie spłacić pożyczki (na przykład dlatego, że przedsiębiorstwo to podlega zbiorowemu postępowaniu upadłościowemu lub spełnia przewidziane w prawie krajowym kryteria objęcia go zbiorowym postępowaniem upadłościowym na wniosek wierzycieli), zasada ta nie powinna mieć zastosowania do takich przedsiębiorstw.
- (25) Pomocy w formie dokapitalizowania nie należy uznawać za przejrzystą pomoc *de minimis*, chyba że całkowita wartość dokapitalizowania ze środków publicznych nie przekracza pułapu *de minimis*. Pomocy w formie środków finansowania ryzyka przyjmujących postać inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych, o której mowa w wytycznych dotyczących finansowania ryzyka ⁽¹⁶⁾, nie należy uznawać za przejrzystą pomoc *de minimis*, chyba że kapitał dostarczany w ramach danego środka nie przekracza pułapu pomocy *de minimis*.
- (26) Pomoc polegającą na udzieleniu gwarancji, w tym pomoc *de minimis* na finansowanie ryzyka przyjmującą postać gwarancji, należy uznać za przejrzystą, jeżeli ekwiwalent dotacji brutto obliczono na podstawie bezpiecznych stawek określonych w obwieszczeniu Komisji w odniesieniu do rodzaju przedsiębiorstwa objętego pomocą ⁽¹⁷⁾. W niniejszym rozporządzeniu należy określić jasne zasady uwzględniające zarówno kwotę pożyczki bazowej, jak i okres obowiązywania gwarancji. Określenie jasnych zasad powinno pomóc w uproszczeniu obsługi gwarancji krótkoterminowych zabezpieczających do 80 % stosunkowo niewielkich pożyczek w przypadkach, gdy straty są ponoszone proporcjonalnie i w ten sam sposób przez pożyczkodawcę i gwaranta, a odzyskane kwoty netto generowane w wyniku spłaty długu z gwarancji udzielonych przez pożyczkobiorcę obniżają proporcjonalnie straty poniesione przez pożyczkodawcę i gwaranta. Zasady te nie powinny być stosowane w odniesieniu do gwarancji na trans-

⁽¹⁵⁾ Komunikat Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6).

⁽¹⁶⁾ Komunikat Komisji – Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (Dz.U. C 508 z 16.12.2021, s. 1.)

⁽¹⁷⁾ Na przykład obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10).

akcje bazowe niestanowiące pożyczki, np. gwarancji na transakcje kapitałowe. W oparciu o doświadczenie Komisji oraz poziom inflacji od czasu wejścia w życie rozporządzenia (UE) nr 360/2012 i prognozowane zmiany inflacji w okresie obowiązywania niniejszego rozporządzenia, w przypadku gwarancji należy uznać, że ekwiwalent dotacji brutto nie przekracza pułapu pomocy *de minimis*, jeżeli (i) gwarancja nie przekracza 80 % wartości pożyczki bazowej, (ii) kwota objęta gwarancją nie przekracza 5 625 000 EUR oraz (iii) okres obowiązywania gwarancji nie przekracza 5 lat. To samo ma zastosowanie, jeżeli (i) gwarancja nie przekracza 80 % wartości pożyczki bazowej, (ii) kwota objęta gwarancją nie przekracza 2 813 036 EUR oraz (iii) okres obowiązywania gwarancji nie przekracza 10 lat.

- (27) Państwa członkowskie mogą ponadto stosować do obliczania ekwiwalentu dotacji brutto gwarancji metodę, która została zgłoszona Komisji na podstawie innego rozporządzenia Komisji w obszarze pomocy państwa obowiązującego w danym okresie i zatwierdzona przez Komisję jako zgodna z zawiadomieniem w sprawie gwarancji ⁽¹⁸⁾ lub dowolnym aktem zastępującym to zawiadomienie. Państwa członkowskie mogą to zrobić wyłącznie, jeśli zatwierdzona metoda jednoznacznie odnosi się do danego rodzaju gwarancji i rodzaju transakcji bazowej w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (28) Po zgłoszeniu danego środka pomocy przez państwo członkowskie Komisja powinna zbadać, czy środek ten, który nie jest dotacją, pożyczką, gwarancją, zastrzykiem kapitałowym lub środkiem finansowania ryzyka w formie inwestycji kapitałowej lub quasi-kapitałowej, ani ograniczonymi do pewnego maksymalnego poziomu zwolnieniami podatkowymi lub innymi instrumentami przewidującymi taki maksymalny poziom, prowadzi do powstania ekwiwalentu dotacji brutto o wartości nieprzekraczającej pułapu pomocy *de minimis*, przez co mogłby zostać objęty zakresem niniejszego rozporządzenia.
- (29) Komisja ma obowiązek czuwać nad przestrzeganiem zasad pomocy państwa i zasady lojalnej współpracy określonej w art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej. Państwa członkowskie powinny ułatwiać wypełnianie tego obowiązku za pomocą narzędzi niezbędnych do zapewnienia, aby całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznanej jednemu przedsiębiorstwu na świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z zasadą *de minimis* nie przekraczała ogólnego dopuszczalnego pułapu. Państwa członkowskie powinny monitorować udzieloną pomoc, aby zapewnić nieprzekraczanie pułapu określonego w niniejszym rozporządzeniu oraz przestrzeganie zasad dotyczących kumulacji pomocy. Aby wywiązać się z tego obowiązku, państwa członkowskie powinny udostępniać pełne informacje na temat przyznanej pomocy *de minimis* w centralnym rejestrze na poziomie krajowym lub unijnym najpóźniej od 1 stycznia 2026 r. oraz upewnić się, że udzielenie nowej pomocy nie spowoduje przekroczenia pułapu określonego w niniejszym rozporządzeniu. Centralny rejestr pomoże zmniejszyć obciążenie administracyjne dla przedsiębiorstw. Na mocy niniejszego rozporządzenia nie będą one już zobowiązane do monitorowania i deklarowania jakiegokolwiek innej otrzymanej pomocy *de minimis*, od momentu gdy centralny rejestr będzie zawierał dane z 3 lat. Do celów niniejszego rozporządzenia kontrola przestrzegania pułapu określonego w niniejszym rozporządzeniu opiera się zasadniczo na informacjach zawartych w centralnym rejestrze.
- (30) Każde państwo członkowskie może utworzyć centralny rejestr krajowy. Działające już centralne rejestry krajowe spełniające wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu mogą być nadal wykorzystywane. Komisja utworzy centralny rejestr na poziomie unijnym, z którego państwa członkowskie będą mogły korzystać od 1 stycznia 2026 r.
- (31) Biorąc pod uwagę, że obciążenie administracyjne i bariery regulacyjne są problemem dla większości MŚP oraz że Komisja zamierza ograniczyć obciążenia wynikające z wymogów sprawozdawczych o 25 % ⁽¹⁹⁾, każdy centralny rejestr powinien zostać utworzony w taki sposób, aby ograniczyć obciążenie administracyjne. Podczas tworzenia i korzystania z centralnego rejestru na poziomie unijnym i krajowym można wykorzystać dobre praktyki administracyjne, jak np. praktyki określone w rozporządzeniu w sprawie jednolitego portalu cyfrowego ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁸⁾ Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10).

⁽¹⁹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Pakiet pomocy gospodarczej dla MŚP (COM(2023) 535 final).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

- (32) Celem zasad przejrzystości jest zapewnienie lepszego przestrzegania przepisów, większej odpowiedzialności i wzajemnej oceny, a w efekcie – efektywniejszych wydatków publicznych. Publikacja nazwy beneficjenta pomocy w centralnym rejestrze służy uzasadnionemu interesowi w zakresie przejrzystości przez informowanie opinii publicznej o wykorzystaniu funduszy państw członkowskich. Nie narusza to w nieuzasadniony sposób prawa beneficjentów do ochrony ich danych osobowych, o ile publikacja w centralnym rejestrze danych osobowych jest zgodna z przepisami Unii dotyczącymi ochrony danych ⁽²¹⁾. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość pseudonimizacji konkretnych wpisów, jeżeli będzie to konieczne do zapewnienia zgodności z unijnymi przepisami o ochronie danych.
- (33) W niniejszym rozporządzeniu należy określić szereg warunków, zgodnie z którymi każdy środek wchodzący w zakres niniejszego rozporządzenia można uznać za niewywierający wpływu na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, niezakłócający konkurencji i niegrozący jej zakłóceniem. W tym celu niniejsze rozporządzenie powinno mieć również zastosowanie do pomocy przyznanej przed jego wejściem w życie, jeżeli spełnione są wszystkie określone w nim warunki. Podobnie wsparcie zgodne z kryteriami rozporządzenia (UE) nr 360/2012 przyznane między 29 kwietnia 2012 r. a 31 grudnia 2023 r. powinno być uznawane za zwolnione z wymogu zgłoszenia przewidzianego w art. 108 ust. 3 Traktatu.
- (34) Uwzględniając konieczność systematycznego dokonywania przeglądu jej polityki w zakresie pomocy państwa, należy ograniczyć okres stosowania niniejszego rozporządzenia. Niniejsze rozporządzenie zastępuje rozporządzenie (UE) nr 360/2012 po jego wygaśnięciu.
- (35) W przypadku wygaśnięcia okresu stosowania niniejszego rozporządzenia bez jego przedłużenia państwa członkowskie powinny dysponować sześciomiesięcznym okresem dostosowawczym w odniesieniu do pomocy *de minimis* objętej niniejszym rozporządzeniem,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym we wszystkich sektorach, z wyjątkiem:
- a) pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji podstawowej produktów rybołówstwa i akwakultury;
 - b) pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, gdy kwotę pomocy ustalono na podstawie ceny lub ilości produktów nabytych lub wprowadzonych do obrotu;
 - c) pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność związaną z produkcją podstawową produktów rolnych;
 - d) pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych w jednym z następujących przypadków:
 - (i) kiedy wysokość pomocy ustalana jest na podstawie ceny lub ilości takich produktów nabytych od producentów podstawowych lub wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorstwa objęte pomocą;
 - (ii) kiedy przyznanie pomocy uwarunkowane jest przekazaniem jej w części lub w całości producentom surowców;
 - e) pomocy przyznawanej na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, tzn. pomocy bezpośrednio związanej z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności wywozowej;
 - f) pomocy uwarunkowanej pierwszeństwem użycia krajowych towarów i usług w stosunku do towarów i usług pochodzących z przywozu.

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

2. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność w jednym z sektorów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b), c) lub d), a także działalność w jednym lub większej liczbie innych sektorów wchodzących w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia lub w innych obszarach działalności wchodzących w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia, niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do pomocy przyznanej w związku z działalnością w sektorach lub obszarach działalności wchodzących w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że dane państwo członkowskie zapewni – wykorzystując odpowiednie środki, takie jak rozdzielenie działalności lub oddzielenie rachunkowości – by działalność w sektorach wyłączonych z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia nie odnosiła korzyści z pomocy *de minimis* przyznanej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „produkty rolne” oznaczają produkty wymienione w załączniku I do Traktatu, z wyjątkiem produktów rybołówstwa i akwakultury wchodzących w zakres stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 ⁽²²⁾;
- b) „produkcja podstawowa produktów rolnych” oznacza wytwarzanie płodów ziemi i produktów pochodzących z chowu zwierząt wymienionych w załączniku I do Traktatu, bez poddawania ich jakiegokolwiek dalszym czynnościom zmieniającym właściwości tych produktów;
- c) „przetwarzanie produktów rolnych” oznacza wszelkie czynności dokonywane na produkcie rolnym, w wyniku których powstaje produkt będący również produktem rolnym, z wyjątkiem czynności wykonywanych w gospodarstwach, niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży;
- d) „wprowadzanie do obrotu produktów rolnych” oznacza posiadanie lub wystawianie produktu rolnego w celu sprzedaży, oferowanie go na sprzedaż, dostawę lub każdy inny sposób wprowadzania produktu na rynek, z wyjątkiem jego pierwszej sprzedaży przez producenta produktów pierwotnych na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem i czynności przygotowujących produkt do takiej pierwszej sprzedaży; sprzedaż produktów przez producenta produktów pierwotnych konsumentom końcowym uznaje się za wprowadzanie do obrotu produktów rolnych, jeśli następuje w odpowiednio wydzielonym do tego celu miejscu;
- e) „produkty rybołówstwa i akwakultury” oznaczają produkty określone w art. 5 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) nr 1379/2013;
- f) „produkcja podstawowa produktów rybołówstwa i akwakultury” oznacza wszelkie czynności związane z połowami, hodowlą lub uprawą organizmów wodnych, a także czynności wykonywane w gospodarstwie lub na pokładzie, niezbędne, aby przygotować zwierzę lub roślinę do pierwszej sprzedaży, w tym cięcie, filetowanie lub zamrażanie, oraz pierwsza sprzedaż odsprzedażcom lub przetwórcom;
- g) „przetwarzanie i wprowadzanie do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury” oznacza wszelkie czynności, takie jak składowanie, przetwarzanie i przekształcanie, przeprowadzane od chwili wyładunku lub, w przypadku akwakultury, zbioru, które skutkują powstaniem produktu przetworzonego, a także jego dystrybucję;
- h) „podmiot nienastawiony na zysk” oznacza podmiot niezależnie od jego statusu prawnego (ustanowionego na mocy prawa publicznego lub prywatnego) lub sposobu finansowania; głównym celem takiego podmiotu jest podejmowanie zadań społecznych, reinwestowanie wszelkich zysków i prowadzenie w przeważającej mierze działalności niehandlowej. Jeżeli taki podmiot prowadzi również działalność handlową, musi zapewnić oddzielenie rachunkowości w zakresie finansowania, kosztów i przychodów z takiej działalności handlowej od rachunkowości dotyczącej działalności niehandlowej.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia „jedno przedsiębiorstwo” oznacza wszystkie jednostki gospodarcze, które pozostają w co najmniej jednym z następujących stosunków:

- a) jedna jednostka gospodarcza posiada w drugiej jednostce gospodarczej większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników;
- b) jedna jednostka gospodarcza ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innej jednostki gospodarczej;
- c) jedna jednostka gospodarcza ma prawo wywierać dominujący wpływ na inną jednostkę gospodarczą zgodnie z umową zawartą z tą jednostką lub zgodnie z postanowieniami w jej akcie założycielskim lub umowie spółki;

⁽²²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1).

- d) jedna jednostka gospodarcza, która jest akcjonariuszem lub współnikiem w innej jednostce gospodarczej, samodzielnie kontroluje, zgodnie z porozumieniem z innymi akcjonariuszami lub współnikami tej jednostki, większość praw głosu akcjonariuszy lub współników tej jednostki.

Jednostki gospodarcze pozostające w jakimkolwiek ze stosunków, o których mowa w lit. a)–d), poprzez co najmniej jedną inną jednostkę gospodarczą również są uznawane za jedno przedsiębiorstwo. Przedsiębiorstwa wykonujące usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, których nie łączą żadne stosunki z wyjątkiem faktu, że każde z nich jest bezpośrednio powiązane z tym samym organem publicznym lub tymi samymi organami publicznymi, lub z tym samym podmiotem nienastawionym na zysk lub tymi samymi podmiotami nienastawionymi na zysk, do celów niniejszego rozporządzenia nie powinny być jednak traktowane jako jedno przedsiębiorstwo.

Artykuł 3

Pomoc de minimis

1. Jeżeli środki pomocy przyznane przedsiębiorstwom na wykonywanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym spełniają warunki określone w niniejszym rozporządzeniu, uznaje się, że nie spełniają one wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 Traktatu i dlatego nie podlegają wymogowi zgłoszenia przewidzianemu w art. 108 ust. 3 Traktatu.
2. Całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu wykonującemu usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym nie może przekroczyć 750 000 EUR w okresie 3 lat.
3. Pomoc *de minimis* uznaje się za przyznaną w chwili, gdy przedsiębiorstwo uzyskuje prawo do otrzymania takiej pomocy zgodnie z obowiązującym krajowym systemem prawnym niezależnie od terminu wypłacenia pomocy *de minimis* temu przedsiębiorstwu.
4. Pułap określony w ust. 2 stosuje się bez względu na formę pomocy *de minimis* lub realizowany za jej pośrednictwem cel, a także bez względu na to, czy pomoc przyznana przez państwo członkowskie jest w całości lub częściowo finansowana z zasobów Unii.
5. Do celów stosowania pułapu określonego w ust. 2 pomoc wyraża się jako dotację pieniężną. Wszystkie podane wartości są wartościami brutto, tj. nie uwzględniają potrąceń z tytułu podatków ani innych opłat. W przypadku gdy pomoc przyznawana jest w formie innej niż dotacja, kwotę pomocy stanowi ekwiwalent dotacji brutto pomocy.
6. Pomoc wypłacana w kilku ratach jest dyskontowana do wartości w momencie przyznania pomocy. Stopą procentową stosowaną do dyskontowania jest stopa dyskontowa obowiązująca w chwili przyznania pomocy.
7. Jeżeli w efekcie udzielenia nowej pomocy *de minimis* na rzecz usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym przekroczony zostałby pułap określony w ust. 2, taka nowa pomoc nie może być objęta przepisami niniejszego rozporządzenia.
8. W przypadku połączeń lub przejęć przedsiębiorstw, w celu ustalenia, czy nowa pomoc *de minimis* dla nowego przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa przejmującego nie przekracza pułapu określonego w ust. 2, uwzględnia się wszelką wcześniejszą pomoc *de minimis* przyznaną któremukolwiek z łączących się przedsiębiorstw. Pomoc *de minimis* przyznana zgodnie z prawem przed takim połączeniem lub przejęciem pozostaje zgodna z prawem.
9. Jeżeli przedsiębiorstwo podzieli się na co najmniej dwa osobne przedsiębiorstwa, pomoc *de minimis* przyznaną przed podziałem należy przydzielić przedsiębiorstwu, które z niej skorzystało, co oznacza co do zasady przedsiębiorstwo, które przejmuje działalność, w odniesieniu do której pomoc *de minimis* została wykorzystana. Jeżeli taki przydział jest niemożliwy, pomoc *de minimis* przydziela się proporcjonalnie na podstawie wartości księgowej kapitału podstawowego nowych przedsiębiorstw według stanu na dzień wejścia podziału w życie.

Artykuł 4

Obliczanie ekwiwalentu dotacji brutto

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się jedynie do pomocy, w przypadku której możliwe jest uprzednie dokładne obliczenie ekwiwalentu dotacji brutto bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka („przejrzysta pomoc *de minimis*”).

2. Pomoc w formie dotacji lub dopłat do oprocentowania uznaje się za przejrzystą pomoc *de minimis*.
3. Pomoc w formie pożyczek uznaje się za przejrzystą pomoc *de minimis*, jeżeli:
 - a) beneficjent nie jest przedmiotem zbiorowego postępowania upadłościowego ani nie spełnia określonych właściwym dla niego prawem krajowym kryteriów objęcia zbiorowym postępowaniem upadłościowym na wniosek wierzycieli. W przypadku dużych przedsiębiorstw beneficjent musi znajdować się w sytuacji porównywalnej co najmniej z oceną kredytową „B-” oraz albo
 - b) pożyczka jest objęta zabezpieczeniem pokrywającym co najmniej 50 % pożyczki oraz kwota pożyczki wynosi albo 3 750 000 EUR w okresie 5 lat albo 1 875 000 EUR w okresie 10 lat; jeżeli kwota pożyczki jest niższa niż podane powyżej kwoty lub pożyczki udzielono na okres krótszy niż odpowiednio 5 albo 10 lat, ekwiwalent dotacji brutto takiej pożyczki oblicza się jako odpowiedni odsetek pułapu określonego w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia; albo
 - c) ekwiwalent dotacji brutto obliczono na podstawie stopy referencyjnej obowiązującej w chwili przyznania pomocy.
4. Pomoc w formie dokapitalizowania uznaje się za przejrzystą pomoc *de minimis*, tylko jeżeli całkowita kwota dokapitalizowania ze środków publicznych nie przekracza pułapu określonego w art. 3 ust. 2.
5. Pomoc w formie środków finansowania ryzyka przyjmujących postać inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych jest uznawana za przejrzystą pomoc *de minimis*, jeżeli kapitał dostarczany jednemu przedsiębiorstwu nie przekracza pułapu określonego w art. 3 ust. 2.
6. Pomoc w formie gwarancji uznaje się za przejrzystą pomoc *de minimis*, jeżeli:
 - a) beneficjent nie jest przedmiotem zbiorowego postępowania upadłościowego ani nie spełnia określonych właściwym dla niego prawem krajowym kryteriów objęcia zbiorowym postępowaniem upadłościowym na wniosek wierzycieli. W przypadku dużych przedsiębiorstw beneficjent musi znajdować się w sytuacji porównywalnej co najmniej z oceną kredytową „B-” oraz albo
 - b) gwarancja nie przekracza 80 % pożyczki bazowej w każdym momencie, straty są ponoszone proporcjonalnie i w ten sam sposób przez pożyczkodawcę i gwaranta, odzyskane kwoty netto generowane w wyniku spłaty długu z gwarancji udzielonych przez pożyczkobiorcę obniżają proporcjonalnie straty poniesione przez pożyczkodawcę i gwaranta, przy czym gwarantowana kwota wynosi 5 625 000 EUR, a czas trwania gwarancji wynosi 5 lat lub gwarantowana kwota wynosi 2 813 036 EUR, a czas trwania gwarancji wynosi 10 lat; jeżeli gwarantowana kwota jest niższa niż podane wyżej kwoty lub gwarancji udzielono na okres krótszy niż odpowiednio 5 lub 10 lat, ekwiwalent dotacji brutto gwarancji oblicza się jako odpowiedni odsetek stosownego pułapu określonego w art. 3 ust. 2, albo
 - c) ekwiwalent dotacji brutto obliczono na podstawie bezpiecznych stawek określonych w zawiadomieniu Komisji; albo
 - d) przed jej wdrożeniem,
 - (i) metoda wykorzystana do obliczania ekwiwalentu dotacji brutto gwarancji została zgłoszona Komisji na podstawie innego rozporządzenia Komisji w obszarze pomocy państwa obowiązującego w danym okresie i zatwierdzona przez Komisję jako zgodna z zawiadomieniem w sprawie gwarancji lub dowolnym aktem zastępującym to zawiadomienie oraz
 - (ii) metoda ta jednoznacznie odnosi się do przedmiotowego rodzaju gwarancji i rodzaju transakcji bazowej w kontekście stosowania niniejszego rozporządzenia.
7. Pomoc w formie innych instrumentów uznaje się za przejrzystą pomoc *de minimis*, jeżeli instrument określa poziom maksymalny zapewniający, aby nie został przekroczony pułap określony w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 5

Kumulacja

1. Pomoc *de minimis* przyznana zgodnie z niniejszym rozporządzeniem można łączyć z pomocą *de minimis* przyznana zgodnie z innymi rozporządzeniami w sprawie pomocy *de minimis* ⁽²³⁾.
2. Pomocy *de minimis* na podstawie niniejszego rozporządzenia nie można jednak łączyć z żadną rekompensatą w odniesieniu do tej samej usługi świadczonej w ogólnym interesie gospodarczym, bez względu na to, czy rekompensata ta stanowi pomoc państwa.
3. Pomocy *de minimis* przyznanej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie można łączyć z pomocą państwa w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych ani z pomocą państwa na ten sam środek finansowania ryzyka, jeżeli takie połączenie skutkowałoby przekroczeniem odpowiedniego maksymalnego poziomu intensywności pomocy lub kwoty pomocy, ustalonych pod kątem specyficznych uwarunkowań każdego przypadku w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych lub w decyzji przyjętej przez Komisję. Pomoc *de minimis*, której nie przyznano w odniesieniu do konkretnych kosztów kwalifikowalnych lub której nie można przypisać do takich kosztów, można łączyć z inną pomocą państwa przyznana na mocy rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych lub na mocy decyzji przyjętej przez Komisję.

Artykuł 6

Nadzór i sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby od 1 stycznia 2026 r. informacje na temat pomocy *de minimis* przyznanej na rzecz usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym były rejestrowane w centralnym rejestrze na poziomie krajowym lub unijnym. Informacje w centralnym rejestrze zawierają dane identyfikacyjne beneficjenta, kwotę pomocy, datę przyznania pomocy, organ przyznający pomoc, instrument pomocy oraz sektor według statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej w Unii („NACE”). Sposób utworzenia centralnego rejestru zakłada łatwy publiczny dostęp do zawartych w nim informacji przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z przepisami Unii dotyczącymi ochrony danych, w tym w razie potrzeby przez pseudonimizację konkretnych wpisów.
2. Państwa członkowskie rejestrują w centralnym rejestrze informacje wymienione w ust. 1 na temat pomocy *de minimis* przyznanej przez dowolny organ w danym państwie członkowskim w terminie 20 dni roboczych od daty przyznania pomocy. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić prawidłowość danych znajdujących się w centralnym rejestrze.
3. Państwa członkowskie przechowują ewidencję zarejestrowanych informacji dotyczących pomocy *de minimis* przez okres 10 lat od daty przyznania pomocy.
4. Państwo członkowskie przyznaje nową pomoc *de minimis* zgodnie z niniejszym rozporządzeniem dopiero po zweryfikowaniu, że w efekcie nowej pomocy *de minimis* całkowita kwota pomocy *de minimis* przyznana danemu przedsiębiorstwu nie wzrośnie do poziomu przekraczającego pułap określony w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia oraz że przestrzegane są wszystkie warunki określone w niniejszym rozporządzeniu.
5. Państwa członkowskie korzystające z centralnego rejestru na poziomie krajowym przekazują Komisji do 30 czerwca każdego roku zagregowane dane dotyczące pomocy *de minimis* przyznanej za poprzedni rok. Zagregowane dane zawierają liczbę beneficjentów, całkowitą kwotę przyznanej pomocy *de minimis* oraz całkowitą kwotę pomocy *de minimis* przyznanej w podziale na sektory (z wykorzystaniem „klasyfikacji NACE”). Pierwsze przekazanie danych dotyczy pomocy *de minimis* przyznanej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r. Państwa członkowskie mogą przekazywać Komisji dane dotyczące wcześniejszych okresów, dla których dostępne są zagregowane dane.
6. Na pisemny wniosek Komisji dane państwo członkowskie przekazuje Komisji, w ciągu 20 dni roboczych lub w terminie dłuższym określonym w takim wniosku, wszelkie informacje, jakie Komisja uzna za niezbędne do oceny, czy spełnione zostały warunki niniejszego rozporządzenia, w szczególności czy nieprzekroczona została całkowita kwota pomocy *de minimis* otrzymana przez przedsiębiorstwo w rozumieniu niniejszego rozporządzenia lub innych rozporządzeń dotyczących pomocy *de minimis*.

⁽²³⁾ Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 9), (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45) oraz rozporządzenie (UE) 2023/2831.

Artykuł 7

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pomocy przyznanej przed jego wejściem w życie, jeżeli pomoc spełnia wszystkie warunki określone w niniejszym rozporządzeniu.
2. Uznaje się, że wszelka indywidualna pomoc *de minimis* przyznana w okresie od 29 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2023 r. i spełniająca warunki rozporządzenia (UE) nr 360/2012 nie odpowiada wszystkim kryteriom określonym w art. 107 ust. 1 Traktatu, w związku z czym jest zwolniona z wymogu zgłoszenia przewidzianego w art. 108 ust. 3 Traktatu.
3. Po upływie okresu obowiązywania niniejszego rozporządzenia wszelka pomoc *de minimis*, która spełnia warunki niniejszego rozporządzenia, może być przyznana w sposób prawomocny na okres kolejnych 6 miesięcy.
4. Dopóki centralny rejestr nie powstanie i nie będzie obejmował okresu 3 lat, państwo członkowskie, w przypadku gdy ma zamiar przyznać przedsiębiorstwu pomoc *de minimis* zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, powiadamia to przedsiębiorstwo w formie pisemnej lub elektronicznej o kwocie przyszłej pomocy wyrażonej jako ekwiwalent dotacji brutto oraz o jej charakterze *de minimis*, bezpośrednio odnosząc się do niniejszego rozporządzenia. Jeśli pomoc *de minimis* przyznaje się różnym przedsiębiorstwom zgodnie z niniejszym rozporządzeniem na podstawie programu pomocy, w ramach którego otrzymują one różne kwoty pomocy indywidualnej, zainteresowane państwo członkowskie może wypełnić ten obowiązek, informując przedsiębiorstwa o wysokości kwoty odpowiadającej maksymalnej kwocie pomocy, która ma być przyznana w ramach tego programu. W takich przypadkach stała kwota służy do określenia, czy nie przekroczono pułapu określonego w art. 3 ust. 2 niniejszego rozporządzenia. Przed przyznaniem pomocy państwo członkowskie uzyskuje od zainteresowanego przedsiębiorstwa oświadczenie, w formie pisemnej lub elektronicznej, na temat wszelkiej innej otrzymanej pomocy *de minimis*, w odniesieniu do której niniejsze rozporządzenie lub inne rozporządzenia dotyczące pomocy *de minimis* mają zastosowanie przez okres 3 lat.

Artykuł 8

Wejście w życie i okres stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dnia 1 stycznia 2024 r.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2030 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 13 grudnia 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN